

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination July -2026

Course	: Diploma Course	Date	: 09/07/2026
Subject Code	: DHRD-04	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: માનવ અધિકારો અને વંચિત જૂથ	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્રશ્ન-1 માનવ અધિકારના રક્ષણ માટેની કાયદાકીય જોગવાઈઓની વિસ્તૃત માહિતી આપો. 14

અથવા

ભારતમાં માનવ અધિકારોની જરૂરીયાત જણાવો અને બાળકો માટે માનવ અધિકારોની જરૂરીયાત લખો.

પ્રશ્ન-2 વંચિત જૂથોના માનવ અધિકારો અને માનવ અધિકારોની સાર્વત્રિક ઘોષણા અંગે વિગતવાર સમજાવો. 14

અથવા

વંચિત જૂથનો અર્થ આપી તેના પ્રકારોની સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન-3 દિવ્યાંગો અને વૃદ્ધજનોના માનવ અધિકારોને ચર્ચો. 14

અથવા

વંચિત જૂથોના નાગરીક, રાજકીય, આર્થિક સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક અધિકારો અંગે આંતરરાષ્ટ્રીય કરારને વિગતે સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 ભારતમાં વંચિત જૂથોના માનવ અધિકારો અને બંધારણીય જોગવાઈઓ જણાવી તેમના અધિકારોના રક્ષણમાં ન્યાયતંત્રની ભૂમિકા વિશે લખો. 14

અથવા

રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર પંચ અંગે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14

1. માનવ અધિકાર રક્ષણ ધારો-1993 અંગે લખો.
2. વંચિત જૂથના પ્રકારો જણાવી મહિલાઓ, સ્થળાંતરિત પરિવારો અને એઈડ્સથી પીડિત દર્દીઓ અંગે વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.
3. અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના માનવ અધિકારો વિશે સમજાવો.
4. જાહેર હિતની અરજી એટલે શું ? વંચિત જૂથોના માનવ અધિકારના રક્ષણમાં ન્યાયિક સક્રિયતા કેવી હોય છે ?
5. વંચિત જૂથોના માનવ અધિકારોમાં નાગરીક અને રાજકીય અધિકારો અંગે આંતરરાષ્ટ્રીય કરારની સમજૂતી આપો.